

№ 52.

Pirmdeendā 23. Dezember (4. Januar 1869.)

1868.

Mahjas weests arri nahfošā 1869tā gaddā ar Deewa palihgu un jaunu spēstu fawu zeku staigahs. Mafahs 1 rubl., ar peelikumu 1 rubl. 75 lap. Pa wisti peefuhtihš, tad tillai 1 woi 2 nemm, beš peeliktuma 1 rubl. 25 lap., ar peeliktumu 2 rubl. Kas 3 un wairaf weenā kuwertā leel peefuhtihš, tam mafahs Mahjas weests 1 r. un peelikt. 75 l.

Mahditajs.

Cefschemars sīnas. No Rihgas: pabr latw. draugu beedribas fanabščanū No Behterburgas: pabr rekrufču buščanū pawehlesč. un pabr grahša Bismarta weefošchanohs.

Ahšemmes sīnas. No Englandes: Turku aischahweščana. No Spanijas: wehl pabr to jaunu cetāfama buščanū. No Itālijas: no spreščanū pabr pabrwešta femnju patradeem. No Grieķu: un Turku walfšm: tur eenahs palefoht šhwahs. No Seemet-Amertāš: kongressis fagahjis kophā, preezajahs pabr pabeigtu nemeeru. No Japānas: pabr turenēs un Rihnas eefšāgu nemeeru.

Jitās jaunas sīnas. No Jggauai femmes: la Jggauai gahju-šāi us Kreewu femmi. No Kijewas: tur tihpus-febrga kahjās. No Kalugas: Šhamihs aiser us Kijewu. No Jarstojē-Selas: pabr nelaimigu notikumu dšēju-žēhā. No Skottu femmes: pabr fawadu dwihnu pabr. Jannatāhs sīnas.

Jannas basnizās eefwehtišchana. Školotaju jeb skolmeistru fanabščana (konferenže) Alufinē. Saths ar Willu. Atwaddišchanahs no tehufsemmes. Sinna. Par jannu. Grahmatu j. Atbildē. Undeš-j. Beelškama: Monier de Paris. Kahda Ameritā dšhwe. Daurē un Swilpis. Preešč mahju buščanahs.

Cefschemmes sīnas.

No Rihgas. Winnā neddekā tai 11tā un 12tā Dezember tē Rihgā bij kophā fanabščuse ta jau 1827tā gaddā wiffaugstaki apstiprinata „Latweešču draugu beedriba“, kas fawu gadda fanabščanū turra weenā gaddā Rihgā, ohtrā gaddā Jelgawā tapehž, la beedri no abbahm gubernijahm šchē irr beedro-juščees kophā. Ar preeku to warram fazzihš, la šchi beedriba ihpašči šchinis gaddōs itt lā par jaunu atšeh-luse un ar leelu uszihtibu fawu darbu strahda Latweešču tautai par labbu. — Kad beedribas presi-dents, mahžitajs Bielenstein ar latwiflu runnu fanabščušus beedrus bij apšweizinajis un teem šchahs beedribas darbu un mehri atkal israhbijis, tad abbi direktori arri fawas sīnas nodewa. Pehž to beedribas preeščneeki isstahštija, kahdi darbi šchinni

lailā Latweešču rakstōs jau pastrahdati. Webrā leekams leels darbs, ko zitti pee šchahs beedribas peederrigi mahžitaji usnehmuschees, irr tas: „latwiflu bibbeli pahrluhfoht un gruntigaki pahrtulfoht pehž Gebreešču un Grieķu grunts wallodahm“, — no ka ta jauna derriba jau efoht pawiffam gattawa. Tā-pat arri latwiflu latkifmu šchee fungi jo gruntigaki pehž Latweešču wallodas liktumeem šaraktijufchi. Wehl to sīnamu darrija, ka augstizeemjams biskapa funks Dr. Ullmann usnehmees to gruhto darbu, latwiflu-wahžiflu un wahžifli-latwiflu wahrdū-grahmatu, ko nelatka mahžitajs Keiken eefahjis, pa 2 gaddeem pawiffam gattawu taišit. Tad wehl biskapa tehws kophā ar fawu dehlu usnehmuschees Latwee-šču tautas dšēfmas pehž kabrtas kophā šalikt weenā grahmatā un litt drikkēht. Šchahdas tautas dšēf-mas, ko dāšchi mas parehkina, irr ihsta tautas manta no wezzu wezzeem laikeem un dāščas isstahsta kahdu fenn aismirstu wezzu laiku notikumu; tadeht tautai pašchāi tahs buhtu labbat jazeeni, nekā libdš šchim to mehdsā darriht. Tā nu wehl dāudš tiffa run-nahšs pabr Latweešču rakstēem un apgaismoschānu un norunnahšs, kas wehl us preešču tautai par labbu darrams. Tad wehl presidente, lā wezzu laiku un notikumu isdibbinatajis Latweešču widdū, is-stahštija, zil wezzus pilskalnus winsch atraddis Kur-femmē, un kahdas wezzu laiku un notikumu pehdas pee teem jau usgahjis un t. pr. Par beedribas preeščneekēem tiffa par jaunu ezejti tee pašchi, kas šchinni gaddā bijufchi, prohti: par presidenti Doh-

beles Wahzu draudses mahzitajs Bielenstein, par direktori no Kursemmes puffes Kalna m. mahzitajs Rutkowski, par direktori no Wissemes puffes Niskrauffles mahzitajs Annia. Par Latweeschu awischu redaktebri arri apstiprinaja to paschu libbschinnigu, prohti Slohkas mahzitaju Vierhuff. Arri jauni beedri schoreis atkal tillä usnemti. — Lai Deems ir us preeschu beedribai palibds strahdaht un baggatus augfus nest muhsu tautai par labbu.

No Wehterburgas. Walsts eelshigu buhschanu ministeris gubernatoreem gramatu laidis, fur teem raksta, ka pehdejä laika karra-ministerijat daudj tahdas sinnas peesuhhtitas, kas peerahda, ka rekruschu sanemschanas teefas tahdus zilwekus peenehmuschas, kas, lad tee pulkds eedalliti, atrohdo-tees täpat pehz sawas dabbas, ka arri meefas wahjibas deht pawiffam nederrigi us karra-deenesta. Karra-ministeris walsts eelshigu buhschanu ministeram to sinnamu daridams, luhdscht, lai rekruschu-sanemschanas komitejahm peesalloht, ka tahs rekruschus sanendamäs, lai zeeschi leecht wehrä tohs likkumus, kas dohti par rekruschu ismekleschanu un apskattischanu un t. pr.

No Wehterburgas raksta, ka Pruhshu wezjakajs ministeris, Seemetneeku beedribas walstu kanzleris grabhs Bismarks pa seemas-swehtkeem nahlschoht us Wehterburgu fehrst. Laikam schahda weefoschanas buhs ar sawu ihpaschu sinnu.

Ahrsemmes sinnos.

No Englandes. To gan warr dohmaht, ka Englande ruh — newis pahre Greekeem, bet pahre Turkeem, ka teem pahriba nenoteek, jo Englande un Franzija ir tahs tuwalahs Turku aistahwetajas un tahm bail, ka Konstantinopeli nepanemm tahda zitta stipraka waldischana, un schahm abraham tad neubtu pa tahm semnehm tahda brihwiba un walla ka taggad. Tapehz Englandscheschi taggad raksta: Greeki jau fennak ar Turkeem karrojoht, lai gan us sawadu wihsit. Taggad winnai us karru fataisfootes wisseem redsoht, bet agral to darrijuschu kluuffiba. Tas piratu fuggis Enosis warroht wehl us preeschu täpat karra-waijadribas Kandeeshcheem peewest, waldischana taggad waijagoht naudu doht gaismä un newairs fleppeni, ka libds schim un offizeereem taggad arr wairs newaijagoht pafaules preeschä no saweem armijahm atstahtees un ar dumpineekeem beedrotees, — ihst falkoht, nosaulschana paleechoht zittada, bet darrischana ta patte. Tas irr til daudf fazzihts: agral Greeki tillai fleppeni karru wedda prett Turkeem, taggad tee warr teescham pretti eet. Winni, Englande un Franzija, zerrejoht to isdarricht, ka tas nemeers neiszetahs pilnäs leesmä. Winni effoht tee, kas preesch Turkeem zihnijuschees, effoht tee ihstenee Greeku semmes aistahwetaji un tee ihstenee meera-fargataji widdus-juhra un winneem jagahdajohht, ka schi juhra neteechoht no juhra-lau-

pitajeem aizenemta un t. pr. Kad jau ta ta tauro flann, to tad gan Greeku semme dohma eesahht.

No Spanijos. No tad nu Spaneeschi darra? ta gan lassitaji lalkam jautahs. No tad nu darra, — zihnahs un publejahs katra parteja waldischana zelt pehz sawas gribbeschanas. Tä rahdahs gan, ka tee, kas fehnina walsti gribb dibbinahht, schoreis dabbus mirsrohku, jo teem daudf wairak balsu peekriht un tadeht brihw-walstneekeem buhs japaleek til pee sawas kahroschanahs ween. Bet — lai nu noteek schä woi tä, arween Spaneescheem effoht sawas raises. Paschi neshnoht nemas, no kurrenes few derrigu fehninu nemt un täpat arr brihw-walstneeki neshnoht, fur ihstu wihru atrast, kas presidenta ammatam buhtu derrigs. — Pee tahm wehleschanahm gan arr daschadi gahjis, jo daschäs weetäs partejneeki redsedami, ka narw us winnu puffi, tahs wehleschanas sishmites sagrahbuschi un sadedsinajuschu, — zittur atkal wehleschanas-nawmä ee-effoht, partejneeki gattawas sishmites kaudihm speeduschu rohka, fur, sinnam, tas usrakstihst, to winni wehlejahs. — Pehz fehnina gohda tihkojoht daschi no tahs paschas wezäs fuggas un itt ihpaschi Isabellas schwahgaris erzogs Montpensier, kas no Portugales jau atnahzis un peedahwajees deeneht, bet Spaneescht winnu luhguschu, lai eijohht atpakkat us Portugali, ka neiszetohs winna deht semme kahds trohffenis. Arri kahds Italias prinzis, wahrdä Karignan atreisofchoht un kahdu laiku Madride usturreschootes, — kas laikam arr wis neubshchoht bes ihpaschas sinnas. Preesch winna fataischoht leelu pilli, fur pa to laiku mahjoht. Ar teem dumpineekeem Ruba fallä waldischana wehl effoht leels un gruhst darbs.

No Italias. Italiya irr taggad ta semme, kas sawu trohffni beiguse un nekahdas leelas leetas schim brihscham te nenoteek. Schinnis deenäs pahre winnu til to dsird, ka Italeschi lohti nifni us pahwesta tapehz, ka winsch tohs pee dumpja wainigohs Italeschus kizis til bahrgi noteesahht. Taggad gribbejuschu to notaisht, ka neubhs wairs maffahht pahwesta parradus. Schis parradz, ka jau sinnam, irr Italiyat maffajams palizis zaur to, ka daschi pahwesta semmes gabbali peekritta Italias walstei klahht un scho semnju parradu daku, sinnam, lad Franzija Italiyu pcerunnaja, Italiya usnehmahs maffahht, — pawehleht tai to newarreja. Kad nu taggad Italeschi wairs to negribbetu maffahht, tad winnai ar to spihdetu neween pahwesta walstei, bet arri Franzijai. Ministeru-runnas deenä nu pat pahre to dsirdigi spreeduschu un sribbejuschees, kamehr atradduschu, ka to tak newarroht wis darricht. So lad winnai nemaffatu, tad pahwestam arr neweens wairs to naudu neprassitu, jo tas parradz jau us Italias walsti norakstihst; tadeht Italiyat paschai ween tas buhtu par skahdi tahda wihsje, ka ta sawu ustizzibu saudetu un ta pehzak wairs netur nedabbutu naudu

leeneht. Tabehť tad arr wehl pee laika apdohma-
juschees un apnehmuschees ir us preefschu malfahť.

No Greeku- un Turku walstehn. Tas
stribdis starp schahm atbahm walstehn til tabť ir
peeantšis leeluma, ka schim brihscham wehl newarr
wis fazzihť, kas ihsti ar to isjuls. Daschas awises
brihnahs pahť sultana firdibu un dohma, ka winsch
to nemas nedarroht no sawas galwas, bet tam lai-
kam nahloht no zitturenes pastubbinaschana un pa-
lihdsibas apfohlischana. Weens patz winsch nespeh-
joht sawu draudeschannu isdarriht. Dauds awises
brehz us Għstreikeem, ka tee effoht tee wainigee, kas
Turkus kuhdoht, un Franzijas un Englandes wal-
dischanas, ka fakka, jau effoht Għstreiku keiseru ap-
faukuschas, lai tahdus nedarbus jel akstahjoht. Gan
nu Għstreiki drohschi pretti runna un leedsahs, ka
ne-effoht wainigi, tomehr tufscha walloda ta ne-effoht
wis, ka jau israhdoht tas, ka Għstreiki sawu tag-
gadeju wehstneeku no Konstantinopeles atfaukuschi
mahja un laikam zittu subťischohť. Wissas tabs
sinnas, kas no Turku un Greeku puffes nahť, pa-
leef arween fihwakas us karru un lai gan leelwal-
dischanas taisahs meera konferenzi turreht, tomehr
mas zerribas, ka isdehsees, jo sultans nemas negrib-
boht ar tahdahn farunnaschannahm eelaisťees. Sawus
wehstneekus, ka jau sinnam, abbas semmes weena
no oħtras pahrfaukuschas mahja un abbejas firdigi
ween taisahs us karru. Turki Tefalija leelus karru-
pulkus safaukuschi lohpā un Greeku waldischana
no tautas weetneekem praffijuse leelu pulku naudas,
kas preefsch karru waijadfiga. Greeki paschi, ka jau
wezju-wezjee Turku eenaidneeki buhdami, labpraht
wissu dohdoht, kas preefsch karru waijagohť un no
teefas us to stahwoht, ka waijagohť Turkam kłupt
mattōs. Atehnē Greeki pa tuhstoscheem gabjuschi
pee sawu ministeru dshwołkeem, pee ahrsemmju wehst-
neeku nammeem un pee paschas lehnina pils un
preeka pilni kleejuschi: „Lai dshwo lehninsch! Lai
dshwo ministeri un — karschs!“ No wisseem Gree-
zijas aprinkeem nahloht tahdas paschas tabs sinnas,
ka laudis duhschigi stahwoht us karru. Wianni ef-
foht gattawi sawu mantu un dshwibu nōdoht, lai
til warretu ar Turkeem karroht. Pat studentes ef-
foht peedahwajuschees par galwas pilssehtas jeb roh-
beschu fargeem woi ka zittadi palihgā eet, lai til
waldischana wianneem eerohtschus dohdoht. Us tahm
Turku pagehreschannahm, to tee no Greekeem pagehr
darramu, Greeku waldischana itt flaidri atbildejuse
un peerahdijuse, to ta warroht darriht un to newar-
roht. An kad nu Turku sultans tomehr pastahwehs,
ka jau dšird, ka Greeku semmei buhs ta darriht, tad
— ja ween konferenzenes nespehs starpā mestees, karschs
buhs gattaws. Kad nu arr to awises lassa, ka da-
schas zittas semmes leezina, ka Turku pagehrescha-
nas effoht taisnas un tahdā wihse Turkus aisťahw,
bet Greekus neweens neaisťahw, tad gan buhtu ja-
dohma, ka ar karru Greeku semmei flikti kłahsees.

Greeku semme ir masa un tabehť gan jazerre, ka
ta ilgi newarrehs Turkeem weena patte pretti tur-
retees. Bet paschā Turku semme dshwo dauds Greeki,
to taggad sultans gribb raidihť ahrā un fur tad
wehl tabs Turkeem padohťas masahs walstes Bul-
garija, Serbija, Montenegro un Rumanija — warr-
buht, ka us scho palihdsibu arr Greeki sawu zerribu
leef. — Saunatahs sinnas gan arween wehl runna,
pahť waldineeku fanahťschannahm jeb konferenzehm, to
gribboht noturreht, lai tohs stribdetajus wehl warretu
fameerinaht un fakka arr, ka taggad ir sultans ar
to effoht meerā, bet til gribboht to, lai wianna pa-
gehreschanas, to winsch no Greekeem praffa, nem-
moht konferenzi par grunti, un lai pehz tabs spree-
schohť. Wehl fakka, ka sultans zittadi arr effoht
lehnas palizzis un neleefoht wairs wiffus Greekus
no sawas semmes israidihť ahrā, bet til tohs pret-
tineekus un dumpineekus ween. — Sultans arri to
faktoht, ka neweens ne-effoht wiannam padohmu de-
wis, Greekeem pretti zeltees, — ta effoht wianna
pascha nodohma ween, un winsch ir to ahrsemmju
weetneekem ne-effoht agraf nelo pahť to stabťijis.
— Dširdesim nu laikam drihs, woi meera konferenze
fataisťees, jeb woi pohsta karschs iszelsees.

No Seemet-Amerikas. Brihw-walstneeki Stā
Dezember eefahkuschi sawu 40tu kongressi. Lai gan
gluschi flitts laiks bijis, tomehr leelaka daska no fa-
nahťuscheem kongressa beedreem bijuschi preezigi. Tee
zits zittam laimi wehlejuschi par laimigi pabeigtu zih-
nischanohs, pee ka zitti no teem te kłahťbuhdameem wiffā
spehtā zihťijuschees un wiffi bij preezigi tai zerriba,
ka taggad, pehz ilgahm jufschannahm un stribdehm,
tahds laiks effoht preefschē, fur wairs nebedadami
par schkelschannahm, skaudibahm, neustizzibu un dum-
poschannahm, meerigi warreschoht strahdāht pee ta,
kas wisseem par labbu. Woi schis kongressis paliks
lohpā lihds 4. Merz, kad jauns presidente ammatā
eestahsees, jeb woi agraf jau beigsees, to nesinn, jo
wehl newarr pahredseht, zil ta darba preefschā.
Schim kongressam presidente Dschonsons arri sawu
pehdeju sinnas grahmātu laidis, kurrā tas kon-
gressam dauds pahrmett, kas noteefoht nepareisi.
Dschonsons taggad effoht no wiffahm puffehm at-
stahť, bes draugeem un bes jeb kahdeem aisťah-
wetajeem. Til to warroht wiannam par gohdu faz-
zihť, ka winsch nekad ne-effoht sawā prahťā groh-
figs bijis; jo kahds tas bijis eefahkumā, tahds arr
palizzis lihds gallam un no sawa padohma nekad
nekahwees fewi nogrohsťht.

No Japanas. Tē no ta laika, kamehr starp
laizigu un garrigu waldineeku schkelschana gaddijahs,
wairs nekas ne-eet pareisi. Walsts fristi jeb Dai-
minos paschi sawā starpā tur karru, prohti, See-
metneeki ar Deenwidoneekem un no ta jau prohtams,
ka tahda walste wairaf eet us pohsta, neta us labba
un ka fweeschineekem arr tur mas meera un droh-
schibas. Pats leelais garrigais waldineeks jeb Mi-

kado arr tohs Daiminos newarroht apluffinaht, lai gan meerà nestahw un ar farwu farra-spehku luhko tohs sawaldihht. Bet — eefschigu nemeeru rahdahs grubhtaf sawaldihht nekà ahriugu. Lailuns taggad, kà rahdahs, pawiffam meerà palizzis. Wainu dohd arween sweschineekem, ka tee winnu meeru un ween-prahhibu effoht isjaukuschi. — Kihnas semme jau dauds ilgaki Giropescheem pee-eetama un tomehr ir taggad no turrenes wehl tabdas sianas nahf, ka sweschineekem, prohti, Giropescheem tur lahga meers ne-effoht. Ihpaschi Kihnas widdü un atstattahts gubernijas paschai waldischanat par mas spehta, ka ta nespehjoht ne farwas gubernatorus peeklahjigi pee pawaddas turreht. Ihpaschi missionareem tapat Kihneschi kà arri Japaneeschi leeli prettineeli. Tomehr Kihnas waldischana, nedrihsttedama pahrlahpt farwu norunnu ar Giropas walbineekem, jo deenas wairaf ohstas atverroht preefsch Giropeschu fuggeem. Schangai pilsehtà un ohstà schobrihd Giropescheem ta leelaka andele.

Bittas jaunus sinuas.

No Iggauu semmes. Schogadd' daschas awises stahstijuschas pahr Iggauu semneekem, kas us Kreewu semmi gabjuschi, labbafu semmi un weeg-laku dsihwi melleht un zaur to fewi pagallam is-pohstijuschu. Taggad no Marwas raksta, ka nesenn atfal tur weens pulks Iggauu, 155 zilweki, zaur Marwu reisojuschi us Kreewu semmi. Bet schè waldischana teem stahjahs pretti un israhdijsa, ka augustai waldischanai ne-effoht nekahda semme, ko winneem eerahdiht. Tee Iggauu schehlojahs, ka winni farwu tehmuwsemmi atstahjuschi tadeht, ka teem tur ne-effoht ne semmes, nedf pahrtikkas un tabdas rentes teefoht pagehretas, ko nemas newarroht no semmes un mahjahm isdsiht. Nr mohlahm un ar warru til warrejuschu tohs gaudobamus reisneelus a: saldateem pawadditus atpalkaf aissubstihht us winnu tehwischku.

No Kijewos raksta, ka tur zaur to leelu pahrtikkas truhkumu pee nabbagafajeem laudihm effoht iszehluschus ta tihpus (karstuma) flimmiba, kas warreni plohsfootes. Jo warrena ta scherga effoht tur, fur schibdi dsihwo. Gubernijas walbineeks no farwas pusses wiffu darroht, ko spehdams, zaur ko to truhkumu un schergu warretu remdeht.

No Kalugas raksta, ka 25tã Nowbr. Schamils ar farwu familiju no turrenes effoht aisreisjiss un us Kijewu aissahjis dsihwoht, tur farwu sweschneezibas lailu pabeigt.

No Barskoje-Selas. 7tã Dezember deenã tai dselsu-zekã, kas no Pawlowskas eet us Barskoje-Selo, notikka kã: Stahds dahrgã kaschokã gebrhees lungs Barskoje-Selã pee dselsu-zekã statijona usgahjis us fleedu zekã un sahjis pa to paschu lehnam tablak eet. Kad zekã-waktneeks winnu eerau-dsija, tad tas to ushildeja, ka ne-effoht wis brihw

pa to zekku staigahf. Bet lungs winnam itt ihff atbildejis, ka winsch to liffumu jau sinnoht. Paschã laikã nahza dampwahgu rinda ruhfdama un maschinus waddons zilweku zekã redsedams, swilpa, bet kad tas nelihdseja, tad gribbeja apturreht. Bet paschã tai azzumirlli lungs nomettahs us zekkeem un farwu galwu nolikka us fleedehm, fur tam wiffa rinda gahja pahri un sadraggatu libki zekã atstahja.

No Stottu semmes raksta, ka tur drihs atnahschohf tas Siamas dwihnu pahris Schang un Eng. Schis dwihnu pahris irr tahds, kas plezzãs lohpa weens pee ohtra peeaudsis. Ja labbi atminnam, tad tas irr tas patz pahris, kas preefsch kahdeem 30 woi wairaf gaddeem arri te Kihgã bij un par naudu skattitajeem rahdijahs, jo tas irr winnu ammats, aplahf reisohf un fewi par malku rahditees. Jaunã deenã dakteri bij winneem tahdu padohmu demuschu, lai tee leekotees ar nast weens no ohtra atschirtees, bet tee nepatahwahs wis, teildami, ka winni to nemas nesaprohtohf, kã zilweks weens patz warroht dsihwoht. Sinnams, ka atschirteem winneem ta labba pekna buhtu sudduse un teem wairadsetu kahdu darbu strahdaht. Amerika tee farwã laikã bij apprezzejusches, un winnu fewwas atfal abbas effoht mahfas, kahda mahzitaja meitas un katrijs no winneem peedsihwojis 9 behrus. Taggad schee brachti jau 58 gaddus wezzi buhdami, nahluschi tahdã eenaiddã, ka wairs negribboht ilgaf lohpa palikt, bet liffchotees schirtees. Patlabban tee atfal Giropu apreisojuschi, dohschotees us Parihsi un te liffchoht dokterem to schirischanas darbu isdarriht.

Jaunakahs sinuas.

No Pehterburgas. Preefsch Turku un Greeku fahdofinashanas taggad diwi padohmi. Weenu usnehmufchi Kreewi un Bruhschi, kam Italia arri beedrojahs un schis padohms irr tahds, ka grihb stihdneelus luhfoht fameerinaht pehz tantu peenahfameem. Ohtru padohmu atfal Franzuschu un Englandeeschi usnehmufchi un teem Ghitreiki arr peekrittuschu, un schis padohms tahds, ka grihb konferenzi turreht un stihdneelus meerinahf kã, ka lai Greeki peepilda Turku pagehreschanas.

No Wihnes raksta, ka te jinna no Konstantinopoles atnahfufe tahda, ka pa to lailu, famehr Greeku wehineeks nehuhs Konstantinopelã, Amerikas wehsineeks usnehmees sinnaht pahf teem Greekem, kas Turku walste.

No Wenedijas. Gariwalbis schè fataifahs Greekem palihgã eet. Waldischana schai darriichanã nemas ne-eemaisahs.

No Parihses raksta, ka Turku sultans Franzijas konferenzes padohmam peekrittis un tadeht jau ohtrã Janwar konferenze eefahfchotees.

No Konstantinopoles. 9tã Dezember pee Smirnas diwi dampfuggi kasfrehjusches lohpa; weens no teem, kas bijs Egiptes postes-tuggis, ar wiffem laudihm noarimmis dibbenã. Satta, ka 220 zilweki te gallu dabbujuschu.

— Turku farra-pulki stahwoht us Tessalias rohbeschahm un effoht gattawi farru eefahfht.

No Atehnes. Walstã teefa tehnam wehleja 100 millionus dratmes naudas leeneht un farra-wihrus wairaf derreht, nekã liffums nosakta.

— Grefku waldifchana liftufe preefch fewis nopirt tohs 2 brunnotus tarra-luggus, tas Bordo pilsehta bi-
jufchi gattawi preefch Schibles walfts.

Jannas basnizas eefwehtifchana.

„Nebst, Deewa dshwollis pee zilweeem,
un winsch mahjohs pee teem, un tee buhs
winna laudis, un winsch, tas Deews, buhs
pee teem, winneem par Deewu.“ Par.
gr. 21, 3.

Ar scheem wahrdeem warreja mihta Leepfalnes draudsite, us sawu gohda-deenu 24ta Novbr. f. g. to mihtu debbes = Tehwu pecluhgdama isfaultees, jo winnat bij deenina, fur ar Dahwidu warreja flaweht to Kungu, fazzidama: Wifs, kam dwaescha irr, lai to Kungu flawe, Alleluja! Dahw. 150, 6.

Schi bija ar ilgofchanohs gaidita deena, kas lai gan leetaina, tomehr arri nahburgu draudsehm bij par preeku; jo lai gan leetus lija, un sneegs snigga un dubtains zeffsch bija, tomehr laudis pulkeem fanahza.

Pullsten 9 redsejam no mahzitaja muifchas (kas netabt no jannas basnizas); nahkam generalsuperdenta fungu libhs ar zitteem mahzitajeem, un lalinia pee basnizas kaphjohd dseedaja: 257. dseefmu. Pee durwim runnaja muifchu wezzais prahwesta tehws Döbner, no Luhl. 19, 46. israhbidams ar spehzigeeem wahrdeem, us fo schis nams irr dibbinabts un t. pr. Behz tam wehl schahs basnizas preefchneeka leelstungs v. Transehe, draudsei kahdus wahrduus teildams, eedewe generalsuperdenta tungam atflehg, un winsch pehz sawa swehta augsta ammata basnizas durewis atflehdse walla; draudse gabje eefschä dseedadama 253fchu dseefmu. Altari eegahjufchi bij, generalsuperdenta fungs, Beebalgas prahwests un muifchu-Kalzenawas wezzais prahwests. Saun-Beebalgas prahwests runnaja kahdus spehzigus wahrduus generalsuperdenta weeta, (jo tas pa latwifsi mas proht). Tad generalsuperdenta fungs isdarrija sawu eefwehtifchana darbu un prahwests wehl kahdus wahrduus runnais, kritte libhs ar wifsu draudsi zekos, un noturreja luhgfschanu wifas draudses wahrda. Tad dseedataji dseedaja us balftm, — un draudse dseedaja pirmu reis schinni jaunä namma libhs ar ehrgetehm 229tu dseefmu. Warr gan dohmacht, kahdu preeku schahs draudses behrnu firdis jutte, ka nu pehz gruhiti pahrzeesteem 17 gaddeem sawä jaunä Deewa-namma schodeen libhs ar wifschm Kristus draudsehm sawu balft ar engetu spahrneem un swehtu firde jufchanu us augfchu warreja pazelt un ar Dahwidu isfault: „Ka mihtligas irr tas was mahju weetas, af Kungs Zebaut! un t. pr.“ Behz nodseedatas dseefminas gabje Ehrktu mahzitais Sunte altari, noturreja schahs deenas liturgiju, un nolaffija arri lezionu no Luhl. 19, 1—10. Preefch spreddika draudse dseedaja 252, 1—3.

Behz tam kahpe schahs draudses wezzais dwehsetu gans Stoll mahzitais kanzele, un Trihsweeniga Deewa wahrda sawu spreddika fahze no Matt. 28, 20.

— At, ka wifai fapulzinatai draudsei, pirmu reis

no sawa wezza ganna muttes schinni jaunä basniza teikti wahrdi pee firde gabje! Affarabm birtoht, spreddika beiguma wezzais gans muifchu wifsu dwehsetu Gannu to mihtu Pestitaju pecluhdse, lai winsch paleekoht pee schahs draudsites un pee schä jaunä namma libhs pafaulses gallam. Weidsoht isstahstija par schahs draudses fennatu eerikteschanu, un par pirmu, ohtru un scho jaunö treschu Deewa-nammu uszeltu schinni weeta. Lai tas Kungs scho wezzu dwehsetu gannu pehz sawas apschelofchana, libhs pehdigai stundinai sawä schelastiba nefs! Ef. 46, 4. Nu wifsa draudse dseedaja: „Deews Kungs irr muifchu stipra pils“ un t. pr. Dseedataji dseedaja us balftm. Kad mahzitais no kanzeles notahpe, tad draudse dseedaja 377. Behz tam nahze Maddalenes draudses mahzitais altari un draudsi ar swehtifchana wahrdeem atlaide. Wehl draudse nodseedaja: „Nahz, af debbes-Lehticht“ un t. pr.

Latweefchu Deewa kalposchana nu bij beigta, bet Wahzu draudse arr jau bij fapulzejees ahrpuff basnizas un gaidija, kamehr Latweefchi bij isgahjufchi, — tad gabje winni un eefahze sawu gohda-deenas preeku baudiht, — par fo Wahzu awifes irr laffams.

Lai nu Leepfalnes draudse preezajahs, ka pehz ilgas gaidifchana un daudj puhlehm, weenreis jaunu basnizu irr dabjujuf. — Tadeht lai nu irr mohdriga ta gailis, kas tohrna galla mohdribu no sthime un wifai draudsei usfauz: „Effet nomohda! Jo juhs nestinat, kad tas namma-kungs atees, woi walfara, jeb naktis widda, woi gaitos, jeb rihta.“ (Markus 13, 35.)

Ta nu, Tu mihta Leepfalnes draudsite, apmelle sawu Deewa nammu, ka pastara deena winnas alminaeem nau jaleezina par Sawu kuhtribu; bet ka Tu eij ta Kunga namma tikfufchi fazzidama: „Nebst Deewa dshwollis pee zilweeem!“ B. S.—g.

Sfoblotaju jeb sfoblmeisteru fanahfchana (konferenze) Allufne.

Saur zeenijama prahwesta tunga Kupffera usflubbinaschanu un gribbeschanu sche Allufne 14ta November bij sfoblotaju fanahfchana jeb konferenze. Tee, kas us konferenzi fapulzejahs, bij: prahwesta fungs, konferenzenes preefchneeks un runnas weddes, Goldbeka leelstungs von Roskul, Doppelalnes basnizas fungs un desmit sfoblotaji (sfoblmeisteri).

Schahs sfoblotaju fapulzeschana mehrkis irr bjis, par draudses un walfts sfoblabm schinni draudse pahrspreest, ka warretu labbaki sfoblas mahzibas eedallit, ka sfobleni trihs seemas ikktra sfobla paleel. Saur schahdu pahrspreeschana tikka gabdabts, ka weenadiba Allufnes draudse eefsch sfoblofchana zeltos. Libhs schim effoht, ka prahwesta fungs teiza, ikktris sfoblotajs pehz sawas gribbeschana un padohma strahzais.

Wifsu pirmat prahwesta fungs aprinka sfoblas-

waldischanas scha gadda nospreeschenu par draudsjes-
un walsts skohlam-stahstija.

Walsts-skohlä wisseem behrneem pehz kahrtas un
wezzuma janahf un trihs seemas puikahm un pehz
tam atkal trihs seemas meitenehm japaleef. Walsts
skohläs mahzihs: lassischenu, rassistichenu, rehkina-
schenu, katkismi, bihbeles stahstus, dseedaschenu, teh-
semmes- un semmes-aprastichenu, kà arri kahdas
dabbas sinnaschanas. Skohlenti tiks pehz pirmas
seemas mahzischanas diwäs klaffes (schkirräs) dalliti.
Dee labbatee walsts skohlenti nahts draudsjes skohlä,
kur tahs paschas mahzibas gruntigati mahzisees, kà
arri wehl par pasauli, pasaules stahstus, semmes
mehrischanas skunsti (Geometrie), Kreewu un Wahzu
wallodu. Tahda draudsjes skohlä buhs pilseftu
kreisflohlahm lihdsinajama, kà jau Widsemme da-
schäs weetäs tahdas atrohdahs. (Laudohnes drau-
dses skohlä, kà dsird, arri Franzuschu un Lateineru
wallodu mahzoht.)

Wissuwairat schè konferenzè par to tikka spreests,
kahdä wihsè buhtu schihs sinnaschanas labbaki mah-
zamas un kahdas tahs labbakahs grammatas preeksch
skohleneem. „Lassischanas- rassistichanas“ wihsè tikka
par to wisslabbato atfihda, — bet eewesta tiks tik
draudsjes skohlä — pehz (Lüben un Rackets) gram-
tahm. Par rehkinaschanas mahzischanas wihsè wissi
bij weenös prahdös, kà Hentschela funga grammatas
tahs labbakahs schat sinnaschanä effoht. Par bih-
beles stahsteem un katkismes mahzibu tikka daschadi
spreests.

Wissu-pehdigi par to tikka runnahts, wai muhsu
laikös skohlä arr wehl rihssti drihsstohht bruhkeht, wai
ne. Leelata dalka palikka pee ta, kà behnam daschu
reis rihsste itt derriga effoht. Bet skohlotaia mihle-
stiba firdi preeksch skohläs un behrneem un wianna
pazeetiba, ta effoht ta wissu labbaka leeta, kas behrnu
firdis mihlftas darra un zaur ko wianni saht skohlü
un skohlotaia mihloht. Mihlestiba irr skohläs pa-
mats; ja schi truhst, ta wiss grubts pubhinsch irr
weltigs. Man tahda skohlä kà israhdahs, kà zilweku
meefas bes dsihwibas. — Tahs wezzas mohdes ahl-
stichanahs: — puikahm us sirneem tuppeht list,
ar slohtas kahdu kaktä stahweht, ar peeschubtahm salka
aufim par apfmeeklu zitteem, mattus pluhlah, list
un wehl daschadi nerroht — tikka, sinams, ar smee-
schenu atmetstas.

Lai Deewes dohd, kà tahdas skohlotaia sanahlfscha-
nas un pahrspreeschanas arr zittur rastohs, un schi
pastahwetu! J. Gailit.

Sakkis ar Wilku.

Sakkis. Al Tu verplukter deiwel! Kad Lew
Wilku, schodeen tahds pats karakters buhtu, kà man,
tahd mehs abbi netil pa wahziski, bet woi paschu
Schidou schogku warretum usdanzoht. Wissu pa-
fauli schodeen gribbetu aplampt. Lustigs esmu kà

skrohdel, un baggatafs kà Nohtschilts! ne ar erpan-
neem schodeen negribbu mainitees!

Wilks. Suppis Lewim schodeen gaddijees?
Walloda Lewim gandrihs tahda kà pufs-wahzeetim.

Sakkis. Preeksch man lai wehl daschs weffels
Wahzeets eet gulleht; baggats esmu schodeen! woi
dsirdi: baggats no preeka, nabbags no mantas!

Wilks. To es nesaprohtu! Tu laikam ar pa-
schu wellu stahwi beedribä?

Sakkis. Neka, brahlisht, wels lai eet pee wella,
es wehl nelahdä beedribä ne-esmu eetrehtesfch, bet
ta grihbiba man gan tahda; to Tu redsi wissä dab-
bibä, kur tiklai prahtiba, sinatniba, gudriba, tur
arri drihs beedriba, brahliba, fadraudsiba zeltahs; bag-
gatiba sneeds rohku nabbadribai, leelkundriba apschelö
semmeezibu, flapjiba uswarr faufibu.

Wilks. Nu wot tebe! Pee Lew pascha to tag-
gad wisslabbaki nomannu: flapjiba ween Lewai
runnatibai schodeen tik maktigu isweizibu dohd. Zit-
tadi Tu nemas kà nebibbinatu. Bet man rahdahs
kà tahda walloda par bihbas- jeb bibbinas-wallodu
buhz fauzama.

Sakkis. Kauj Lewi bihbas wai bibbas! Bet
kad Lew schodeen bibbas wehderu graisitu, tad Lew
bij buht Kungu-eelä, kur schodeen pa eelu un renn-
stelli rumma pluhda, kà kà wezzös laikös Kanaäna
semme peens un meddus effoht tezzejis. Bet tag-
gad laubis us rummu wehl trakkati kà us peenu
un meddu; es pats puddeles-dibbenu faheris kreetni
fastrehbohs. Wai plehsdamees zits speedahs klah
tik. Lai nu kahds wehl usdrohschinajahs, tuffschus
jeb flittus gaddus smahdeht!

Wilks. Siltus gaddus es, lai gan fenn wairs
puita ne-esmu, wehl ne-esmu peedschwojis, bet flit-
tus zilwekus gan. Kaut tik tahs beedribas, kas tag-
gad ar fatru deenu wairoht wairojahs, labbak us
to mehrketu, to flinkumu pee laubim isdeldeht, neta
wiannaem truhkumu nowehrst. Zil prazentes truh-
kumu zeeteju newarrehs tik paschi us fewim ween
nopubstees? Zil eet ubbags beslaunibas deht, zits
fahribu un kuhribu kohpdams, zits preekeem un lu-
stehm uppuredams, zits schnabbi zeenidams ic.

Sakkis. La tiklai schnabba-naidneeka walloda
ween; ja taggad pasaule nelabbosees, tad wianna pa-
wissam wairs naw wehrta par pasauli nosaukt.
Dselu zeltus buhwe zittu us zitta, grammatas wai-
rat kà lassitaju, awises wissi krohga galdi pilni un
wehl ne-effoht gan; rumma tell pa rennstelli, zuhlu-
puikas pihpe ziggarus, muschiki pehrk muishas, leel-
mahtes zek Latweescheem nabbagu palihdsibas-bee-
dribas! Par aufim tahdam warretu schaut, kas brie-
numeem wehl negribb kizzeht!

Wilks. Mittees plahpahl! Zittadi tuhlist stel-
leschu pehz ahrstes, jeb Lewi paschu us Alessan-
dreju. Kas leelmahthem waku dohd, nabbageem pa-
lihdscht? Kur tad tahs laiku nems, ko ballè un tea-

teri kaweh? dascha negreiso kleiti patte neschuhdina, newakliga buhdama. Sakkam sakka walloda.

Sakkis. Ai, ai Wiljin! Ja mannim negribbi tizzeht, tad palassi tillat awise. Pats arri papreeschu ta biju dohmajis, ka tahdi laudis, kas paschi few nejanda palihdsitees, tomehr zitteem nemmahs palihdsibu gabdaht, papreesch pee daktera jasubta, tomehr teefa kas teefa. Wai tad „Draugs un Bee-driz“ Lew mahja pawiffam nawa?

Wilks. Man neds mahja neds lauka tahdi draugi un beedri naw, bet Lew tee tahdi us katra eelas stubra gaddahs, kam tapat ka Lew mehlite ka rati-tina spohle tell, wai deen' wai nakt', wai lahga, wai nelahga.

Sakkis. Klau, es Lew fazzischu ko, nemm par taunu, wai ne: Tu effi wezzu laiku zilweks ar plaf-tanu galwu, schauru peeri un gluschi mas smadsenu. Kursch prahta zilweks taggad wehl ta nolaipees, ka Tu? Ne Tu paschti awises, ne Lew preeks par jaunahm sinuahn, ne Tu turri draudsibu ar sch nabbi, ne Lew patihl balle ne teateris, ne Tu gribbi prez-jetees, ne preezatees, ne deet ne smeet, bet es

Wezz buhdams, stihws un nofirmojs,
Ka feena-abstis palezzohs,
No spalwas lai tas buhtu lahds;
Kam allasch irr tahds lihgfms prahts
Ka man, kam wiffa dabbiba,
Smaid pretti pilna smeeschana? * * *

Atwaddischanahs no tehwsufemmes.

Tehwsufemme, tu man mihta, jaula,
Nu „ar Deewu“ tewim faktu es.
Mannim jadohdabs irr tahku lauka,
Nesinnu, kad redschu tew' es.
Wessela palezi, mafa mahja!
Kurrâ behrnagaddus dshweju,
Kurrâ man arweenu labbi gahja,
Kamehr es eesch tewim mahjoju,
Kas warr wahreds wiffus preefus isteitt,
Kurrus es eesch tewim stattiju?
Kas warr labbumu to flaweht pabeigt,
Lawa pajumtê ko mattiij?
Leijas, kalmi, weffeli paleelat!
Jubs — — ka taggad es wehl atminnu —
Daschas jaulas puktes mannim sneedjat,
No tahm kohschu krehni nopinnu.

Suns „ar Deewu“ faktu krehmi, meschi!
Kur es daschüreisi dseedaju.
Suns, kas man neweens nebijat sweeschi,
Jubs ehnâ es dauds sehdeju.
Paslespees als kupla kohla sarreem,
Putnu dseefmas ta es klausijohs;
Un tad gaisa tee eesch leeleem barreem
Liddinasahs, us teem raubstijohs.

Kai gan tahku prohjam mannim jaet,
Tomehr newarru wis aismirst jubs;
Kai gan labba dshwe sweeschumâ schfeet,
Tehwsufemme tomehr prahta buhs.

Un lahds preeks buhs, kad pehz ilgeem gaddeem
Weenreis mahja attal uahschu es,
Schrst pee mihtem wezateem un raddeem:
Kursjemi tad sweizinaschu es! K. Kunjin.

S i n n a.

Kad man schinnis deenas us waldischanas pawehleschanu fawa ammata deht us tahku weetu jaisbrauz, tad ne-
spehschu wis nahlo schâ swehtdeenâ 22trâ Dezbr.
to apsholitu runnu „pah' gaisu“ turreht; ta-
deht to te pee laika sinnamu daru.

Rihgâ, 19tâ Dezbr. 1868. B. J. Rosenbergr.

Par sinnu.

Mahjas weefa lassitajeem te Rihgâ sinnamu darram,
ka Mahjas weefa apstelleschanas preeesch schejenes laudihm
arri peenems **Stabusch** kungs pee Holm kunga fabrika,
U. Drescher kungs sawâ bohde Jelgawas ahrrigâ un
Schulz kungs sawâ bohde, Peshterburgas ahrrigâ, leeld
Aleksander-eelâ pee ta leela vumpja. Turpat pee teem
kungeem arri warrehs katris apstelletajis ikneddel sawu
Mahjas weefa lappu faemnt. A. Leitau. C. Plates.

Grahmatu sinna.

Patlabban palikka gattawa un Rihgâ Patmeister kunga
grahmatu bohde, Sinder-eelâ, ka arri zittas gr.-bohdes irr
dabbujama schahda grahmata:

Rahs-runnas, ko preeesch derrineeseem farastijis **Fan-**
nis Meier. Preeeschwahrdu peel. U. Wielenstein,
Dohbeles Wahju draudles mahzitajs. Matka 20 l.

Wissur us semmehm, kur derrinaschanas eeraddums pastahw,
schi grahmatika tohti derriga un ta us to isdohd derrigas
mahzibas un pamahzischanas, tadeht wehlejam, ka schi
grahmata atrastu papilnam pirzejus

Atbildes.

C. 2. Jubsu sweijas stahsts nederr Mahjas weefim, jo tur naw ne-
lahds staidriba; pateizohs par Jubsu labbu prahtu.

J. B-d. Pah' to blehschu sikkê jau agral irr stahstihis schinnis
lappâs.

J. Mbrg. Tahdi garrigi missiones stahsti nederr M. weefi.

P. S-g. Wiffu to, ko no Jubsu raksteem warr usnemt, to usnem-
schu; kas nederr, to, sinnam, atstahschu.

—nt— Woi Jubsu dseefminas derrehs, to wehl newarru fazzijt.
Kedsesim.

M. N-sch. Baldees par Jubsu daschadeem raksteem; kas derrehs, tiks
usnemts.

J. W-w. „Das nabbags Jahsep“ jau 2 reis irr pa latwiffi drikkets
ihwaschâ grahmata. — kalabb' tad to buhs wehl drikket
Mahjas weefi? Woi tad jau truhkums zittu Latweeschdeem wehl
newahstamu rakstu, ka tabbu norastu suhtet, itt ka tas buhtu
no Jubsu galwas nahjis?

J. E. Pateizohs par Jubsu raksteem. Kad buhs wakkas turklast dar-
ribt to, kas jabarra, tad jau gan zittus leetâ liffchu.

M. J-phj. Jubsu dseefminahm pah' daudi truhst fastannas, tadeht
— newarru tabs bruhstet.

Kr. M-ihl. Jubsu stahstam mas gohda, tadeht nederr.

M. m. B. Jubsu fluddinaschana Nr 365 gan irr atnahsufe, bet tas
rublis naudas naw wis atnahjis.

Redaktehrs A. L.

Andeles-sinnas.

Rihgâ, 20. Dezbr. Laiks lehns un bes fallas.

Linnu - tirgus. Schinnis deenas matkaja par krehna linneem
60 libis 66 rub. un par brakta no — libis — rub. par birtanu
Braketas linnu - feklas — rub. — kap. par muzju.

Sihka andele. Pubs sweeschu 1 r. 60 l. libis 1 r. 70 l.,
rubju 1 r. 12 l. libis r. — l. meeschu 110 kap. libis 1 r. 15 l., ausu 1 rub.
80 kap. libis — l., par pubru. Pubs sweeschu miltu 5 r. 50 l.
rubju miltu 3 r. 10 l. libis — kap., bihdeletu ruosu miltu — r. — l.
meeschu putrainu 5 r. — l. libis — r. — l., griffu putrainu 4 r.
20 l. libis — r. — l., ausu putrainu 5 r. — l., grubbu putrainu
— r. — l., sirau 5 r. — l. libis — r. — l., karappeju 1 r. 60 l. libis
— r. Pohds sweesta 5 r. 20 l. libis — r. — l. Muzza fahls: far-
iana 6 rub., 25 l., balta rupja 6 rub. — kap. smalka — rub. — l., af-
mena fahls — rub. — kap. — Silkes lasdu muzjâ 11 rub. 50 l.,
eglu muzjâ 11 rub. — kap.

Atbildedams redaktehrs A. Leitau.

No zensures atwehlehts.

Rihgâ, 20. Dezbr. 1868.

Sluddinafchanas.

Rihgas pilsfestas kassa-kollegiuma waldfichana to pilsfestai peederrigu Binka muischa us renti isohdama noliffuse fohlfichanas-termiaus (tor-gu) us 7., 9. un 14. Januari 1869 g. prohti preefch:

1) Binka-muischas muischas semmi libds ar pufsmuischu Stehperi tur kopsa 360 puhwreetas tihrumu un 611 puhwreetas plawu;

2) Amnes-muischas pufsmuischas semmi, tur 184 puhwreetas tihrumu un 213 puhwreetas plawu; no 23. April 1869 eefabtoht us 24 gabdem.

3) to pee Leeluppes stahwedamu Wahrnas-kroghu libds ar fweifofchanas-walku Leeluppe un to turklast peederrigu 26 puhwreetas leelu plawu no 23. April eefabtoht us 12 gabdeem;

4) tahs ta nosautias krogha sirgu gannibas pee Bennuicheem 13, pee Raupeem 19 un pee Leitan zeema 23%, puhwreetas leelas, no 23. April 1869 jabtoht us 6 heb 24 gabdeem.

Ter, lam schabs rentes-weetas patiktahs us reati nemt, teel jah usajinat, 14. Januari 1869 g. pulsten 1 pehz pufsbeneas pee augfcha minnetas kollegiuma waldfichanas meldeetes un sawas fohlfichanas usdoht, bet pa preefch turpat tahs hrentefchanas noliffumus apfkattit un to noliffu drobichibas-naudu eemalfah.

Rihgas rastust, 30. Nembr. 1868.

Meiermuischas pagasta waldfichana (Zehfu freife un bafnizas draudse) zaur scho sinnamu darra, la refribichu lohfeichana preefch scha pagasta tiks tai 7ta Januari 1869ta gadda notur-reta; un tapehz usajina wiffus pee scha pagasta peerakffitus jaunelitus, turreem arri iffakram famu wezuma sibi waijaga libds nemt, pee schabs pagasta waldfichanas us lohichu wiffichanu fanahit.

Meiermuischas pag. waldfichana 11. Dez. 1868. [N 198.] Pagasta wezalkais J. Weidenbaum.

Tai nalki no 13to us 14to Dezemberi irr tam Waltenberga Sidrabkall-grunteneekam is stalla 7 gabdus wezs, gaischi melns sirgs, tam us wies-luppu (purmu) mafs kaltums, isfagis. Sirgu warreja rehlinahit libds 70 rubl. juor. wehribah, kas winnu atraddis, heb par to schi skaidras peerahelichanas sinnaht doht, dabuhst labbu pateizibas algu.

Waltenbergas walfts waldfichana 14ta Dezem-beri 1868.

[N 203.] Walfts wezalkais J. Ohre. Strihw. Alfichnee.

Teem, kas nabtofcha 1869ta gadda Latweefchu awijes zahro lassit un pafchi tahs wiffas ne-fochj turreht, dohou sinnamu, la pee manntin

wiffus Latweefchu laika rakstus

un daschabas grahmatas par masu mafku preefch lassifichanas warreht dabuhst. Skaidralas sin-nas pee mannis pafcha un apteeki dabujamas.

D. Kohja, Alufna.

Garrh Dohuberga grahmatu-bohdē Keepaja isdohta un wiffas grahmatu-bohdēs dabujama fchahda grahmata:

Leikfmas heb pafalkas, to par laila-ta-welli no Wahju wallobas israfstijis Jurris Bergmann, Bahrtas dbedatajs un fchlofmeisters. Birma dalka. Drifteia pee Gottl. D. Meyer, Keepaja. Mafsa 25 kap. fubr.

Jaunas meitas no semmedm 12 libds 15 gabdeem wezbas, teel wiffos feewifichu roh-las-darbbs mahzitas, ta ta arri Wahju-un Kreewu walloba, un teel winnas herpat arri par lehtu mafku tohetel un maise usnemias, Dftr-nawu-eela, Graf namma N 65.

Behmi, turri fchoflas eel warr labbu Lohr-teli un ehdeenu dabuhst prettim Behrmanna dahrsam Nr. 27, weenu treppi augfcha.

Turnhalles namma Bettortdeen tai 26. Dezember 1868, ohtā seemas-fwehtu beenā, tiks

balle

dohta. — Mufhtis fahftees pulsten pufs 7nās, balle fahftees pulsten pufs 8nās.

Billetes mafkabs preefch wifreefcheem 50 kap. un preefch feewifichahm 30 kap. f.

Witefklas gubernija, Polozkas freife, tuwu pee bselu-zelka stanzi-jas, 60 werstes no Witefklas un 25 werstes no Polozkas pilsfestas teel mafas muischas ar bafku-un mafkas-mefcheem, tihru-meem, plawahm un gannibahm par lehtu zennu pahdohtas. Tidumi un plawas irr lohli lab-das un warr schabs muischas ne til pa weenai, bet arri wateat pirzejeem lohpa pahdohtas heb arri pa 1 rubl. f. pahw puhwaweriu tihruma sem-mes us renti isdohtas tilt. Ja tahdam no Wid-semmes un Kursemes semmes-faimneekem pa-tiltohs, schabs muischas pitl heb winnu semmi renteht, tad lai tabeht ar sawahm peemelofcha-nahm usdohtahs Rihga, weela Kallej-eela N 20, appafschaja tahfcha.

Zehfis

us renti teel isdohta heb pahdohta labbi ewitteta andeles pirts ar labbu awota-ufdent, kas pa trub-bahm pirti eckelt. Turklast diwas dshwojamas mahjas ar N 135 libds ar peederrigahm ehlahm un jatnu dahrsu pee wezza Rihgas leelzella. Skaidralas sinnas warr dabuhst pee mahjas faimneela.

Smiltenes Meshamuischas fchoffejas kroghs, tur fahimi pawaffara wehl tiks peebuhweta we-na leela stebdele, un weens fpihleris (bohds), teel no nahtofcheem Turgeem ar semmi un plaw-wahm weenam andelmanaim isrentehts. Turpal arri fchoffejas malla fwehde ar labbu dshwojama ehlu, semmi un plawu labbam kallejam iuhli teel isdohta. Klattalas sinnas Smiltenes Jah-ra-muischa.

Zehfis

ne tahlu no rahufcha us leelo eelu us stuhra fchahwedama mahja, fmulka preefch andeles gel-diga weeta libds ar leelu fahnur, abholu-un ohgu-dahrsu Ruzkas leelzella malla teel pah-dohta. Skaidralas sinnas warr dabuhst Schenta mahja N 118.

Tihrs andeklis,

6 lohtikli plats, gabbalos no 50 arfchinehm teel pahdohts pa 7 un 8 rubli gabbalā pee

W. J. Rowikow, pee Skahlu-wahrteem N 1.

Pehterburgas Katuhnu, Schirting, fihda lalka-tus un labbas falofchas par lehtu tirgu pah-doht 3. E. Jelm, 3 Sander-eela Nr. 9, Belgina mahja.

Koperbeel muischa pee Limbafch pilsfestas, Ubbenormes labbi rudsi pahdohti.

Kopahl-lalku (heb grihda-lalku) un mehdeka-lalku, ta ta wiffadas mahlerus pehrwes dabu-jamas pee

Wiffuma Wetterich,

bohdes wahrds: A. un W. Wetterich, pee Pehtera basnijas.

Aleisten- heb Wegefal-muischa, Spilwes malla, teel faufa preefchu malka ar peewefchanu heb bes peewefchanas pahdohta.

Ed. Zietemann un beedra pakk-kambaris nu pehrwju bohde

Pehterburgas Ahr-Rihga, Kalku-eela N 15. Wiffem saweem andeles-draugeem un fundeshm darram sinnamu, ta no 1ma Janwar 1869 wif-fas sortes nedesfinatas kaffijas ar 3 kap. us mah-zinu lehtas buhs.

Appafschā ralkstiais peedahwa famu leelu krah-jumu frifcha

1868ta gadda Bairefchu, Braunschweig un Kreewu appinu

ta arri Tiroleefchu bruhwer-willek par wifflehtakeem zenneem.

J. G. Fahrbach, Rihga masaja Kallej-eela N 14, eprettim gilbes-nomam.

Bee lauwas.

Ed. Zietemann un beedr. Sahls, ftku-un lappu-tabbakas magasthne.

Pehterburgas Ahr-Rihga, Kalku-eela N 9. Zaur leelu eepirfchanu taisni no fahls-boh-behm (Salinen) pahdohdam labbu afmenu-fahli bes smalkumeem par 6 rubl. f. birtawu.

Seenas-un feschas-pulstenuis

no jauna effam peefuhtius dabujufchi un pe-dahwasam winnus par wiffat lehtu zennu ar to appalmoofchanu us gadda laifu, ta winnas riltigi eet. Arri irr tepat dabujamas un warr no leela puhla ismetleetes kehdes, kas pee feschas pulsteneem peepas un ap lalku woi pee wieses nefhajamas, woi lehta, fubraba, jaunelita, talmi (schabs peddejabs nefad nepaleel melnas) heb no tehrauda, ta ta arri pulstenu atlehgas no wif-fadahm sorteym. — Glahjes, feschas-pulstenuis, teel te arri par lehtu mafku eelittas.

J. Jaksch un beedr.

E. Winth kungs, fchleser mei-ster, darra sinnamu, ta winna fabricki warr dabuhst tahdus naudas fchapus, kas ugguni nefadegg un fo fagit ne-warr uslanti, no 125 libds 400 rubl. gabbalā. Par fipru un labbu darbu teel kalwohts. Schee fchapj jau dau-dseem ilgus gabdus pafifhtami un par labbeem atrast. Fabrickis atrohdamis Pehterbur-gas Ahrhiga, jaunaja Bafnij-eela Nr. 30, ne-tahk no Bertrud basnijas.

Dlfes muischinā (Seeluff) pee Juglas efira tai nalki no 16ta us 17tu woi no 17. us 18tu Dezember, fagti elausufchees un isfagufchi we-nu 3 pehdas augstu un wairak ta 2 pehdas plat-tu, un ar weenu 2 pehdas garru nolajichamu fchobru istaiftu, par jaunu isahwotu

fappara katlu.

Kas warr peerahdht, tur to katlu warr atpal-kal dabuhst, tas lai melbahs leela Alekfanber-eela N 46, tur tas dabuhst 20 rublus pateiz-bas algas.

Monsieur de Paris.

(Skatt. Nr. 51. Beigums.)

Preefch kahdeem gaddeem pehdigs bende no tahs familijas Sanson atstahjabs no fama affins-ammata. Scha pehdeja Sansona tehwa-tehws nemas ar labbu par bendi negribbeja palitt. Winsch Ruahn pils-sehta bij dsimms. Tehws dehlu kreetni gribbeja flobloht. Bet no wiffahm floblahm nabbadstasch tillka aisdofhts, tapehz, ka floblasbehrnu wezzaki to negribbeja kaut, lai wiannu behrni weena flobla tohpä buhtu ar bendes dehlu. Weidscht weens preefteris sehnu peenehna un audsinaja.

Kad schis Sansons pehzak tehwa ammatu us-nehma, tad arween' parabdijabs ka lehns un flusz mihriasch. Un tomehr ihpaschi winnam bija tas grubts darbs peeschirts, Franzjas lehniau Lud-wiki 16. ar nahwi nosohdicht. Es fallu: „grubts“ darbs, tadeht ka schis Ludwikis bij weens labz, lehns un sawu tautu no firds mihrodams wihrs. Nabbadstnam par tehwa-tehwa grehleem bij jazeesch.

Sansons ilgu laiku prettiturejahs un lehniau negribbeja noteefacht, winsch arri pats to knobpi neppeeda, zaur so zirris semme schaujahs. Un kad lehnina galwa bij krittuffi, tad Sansons palikka tohti mahisch un pehz 6 mehnescheem nomirra. Mirdams nolikka, ka 21. Januari, lehnina mirschanas deena, ilgadd' sawabus Deema wahrdus buh-schoht turreht hasniza.

Dehls pehz wianna palikka par bendi. Bet tam bij zeeta firds, ne wis mihlsta ka tehwa. Dehlam stipri bij jastrahda dumpja laika. Winnam ar nahwi bij janoteefa lehninani, Mariju Antoa-netti, Orleansa herzog un wehl dauds zittus augstmannus. Ka Orleansa herzogs arri zaur giljotini tillka noteefachts, par to gan neweenam firds nebuhs fahpejuffi. So winsch bija weens nejehdstigs zilweks, kas stipri peepalidsejis, ka Ludwikis, wianna raddineeks, tillka nogallinachts. Winsch arri atrad-dahs stary teem spredejeem, kas par to spreeda, wai lehniau buhschoht ar nahwi noteefacht, wai ne. Daschi lehninam gan nahwi peespreeda, bet ta ka aishildinadamees. Orleansa herzogs turpretti spreeda ta: „la mort dans phrases!“ tas irr tulkohts: „lai mirst! bes kahdu weltu wahrdü peeliffchanas!“

Lai gan Sansonam stipri ar giljotini bij jastrahda, tad tomehr turklaht arri leels musikas draugs un kohpejs bija un weenreis par neddetu Parises wiss-leelafus musikas meistarus sawa mahja luhdja.

Meretti arri augstmanni no sweeschahm semmehm wiannu apmelleja, kas gauschi brihnijahs, ka bendei staishts dsihwollis, jaulas bildes un 2 smuffas un smalki audsinatas meitas, kas klaweeri spebleja.

1835 diwi flaweni Angli, Durhams un Bow-rings wiannu apmelleja, labpraht gribbedami dab-buht pascht wianna waschu un — giljotini. Scheem weeseem par gohdu giljotine no jauna tillka mahleta.

Durhams gribbeja weenu aitu pirkt un tai zaur giljotini galwu litt nozirft. Bet winsch ar to palikka meera, ka Sansons wianna un zittu weesu preefcha leelam feena grihstam galwu ar giljotini nozirta.

Durhams un Bowrings, til tohti par to preeza-jahs, zil weikli un weegli Sansons scho darbu is-darrija, ka Sansonu un wianna dehlu us gohda maltiti luhdja, fur wehl dauds zitti weesi bij fa-pulzejuschees.

Ne wiffi noteefajami pee noteefaschanas weenadi isturrahs. Ta leelaka dalka zaur ilgu zeetuma dsihwi ta falkoht jau ta nobilluschy pee meefas un pee dwehfeles, ka nahwes stunda wairak mirroneem libdsinajabs ne ka dsihwotajeem. Daschi, lepni kuhdami, drohschfirdigi gribb isfiktees. Retti ween kahds ar nahwi noteefajams ar ihstu drohschibu nahwei pretti eet. Meretti tee nabbadstini arri irr gauschi bailigi. Werfcheh Parises erzbisfapu bij nokahwis. Winsch til tohti trihzeja un bailojabs, ka wiannu ar warru waijadjeja no gultas raut un apgehrbt. Winsch drohschi bija zerreis, ka tillfchoht schehlohts un ta tad us nahwi nemas nebij fatai-fijees. Kad preefteris wiannu pamahzija, lai tal drohschaku prahtu nemmotees, tad winsch issauzabs: „Es wehletohs, ka Fuhs buhtu manna weeta!“ Pirms pee nahwes weetas bija tizzis, krampis wianna gihmi ta sawilka, ka to nemas wairs newar-reja pascht.

Orsini un Pieri, 2 Staleeschy, kas Franzjas keisari Napoleonu 3. gribbeja nokaut, dohmadami, ka winsch pee ta wainigs, ka Italiya wehl netikka pee brihwibas, — Orsini un Pieri isturrejahs ka ihstee wihri. Abbi sinnaja, ka wianneem bij jamirft un ta tad wianni fataisjahs pee laika. Orsini wehlejahs, ka lai wiannu glabbajoht sahrft. So noteefati nedarbineeki bes sahrfa teel semme eerakti. Schi wehlefchanahs arri tillka peepilbita.

Tas pats Orsini arri luhdja, lai wianna aistah-wetajam teefas preefcha, Schuhl Fahweram par peeminneschanu jelta pulksteni pirkoht. Un ta arri notikka. Prohti Orsini bij weens grabhs un laikam arri nebij bes naudas. Scho pulksteni Schuhl Fahweris deenu no deenas irr nehshjis.

Orsini un Pieri itt ka „lehnina-slepkawas“ us nahwes weetu gahja bassahm kahjahm un galwas aprihtas ar melnahm drehbehm.

Nahwes zeku staigadams Pieri eefakta dseedacht: „Mirt preefch tehwasemmi,“ sinams Staleeschu walloda. Bet Orsini ar laipnigeem wahredeem winnam leedja un pamahzija, lai isturrotees flusz un gohdigs. Piere galwa kitta pirma. Orsini to kahdu laikü apstattiya un tad littahs us dehtu issaufdams: „Lai dsihwo Italiya! Lai dsihwo Franzija!“

Rahda Amerikâ dshwe.

Puma. Puma irr mescha-swehrs, kas pee falku flalkas peederr; wiannu sanz arri par laugaru un zittâ stubri Amerikâ par lauwu. Spalwa wiannam irr tumshibruhna un eefarkana galwa un wehders drufzin gaischali. Muggura tam garra un us augschu libla, asti winsch til smukki neneffs, lâ takkis. Rahjas schim swehram ihfas un stipras, garums ar wiffu asti istaisa feschas pehdas.

Bilwefeem tuweene winsch nenahl, un tad kahdu reis usmuld, tad wiffi turra jakti, lâ us trakka funna. Rohlâ winsch proht brangi lahpt, til ahtri lâ fakkis. Tur winsch us sarra gulleddams lubr, wai appalschâ kahds kummofs gaddifees. Uhdena mallas Pumam tabs mihtalabs weetas, jo tur daschadi swehri nahf flahpes dsesseht. Kad nu kahds breedis, stirna jeb mescha wehris appalsch ta kohla nahf, tad ar stikkt teem lezz us mugguras, naagus frubtis zirsdams un faplehsch ar sohbeem kaku. Nabbaga lohpiasch tahdu jachtneeku mannidams, skreen un gribb to breefnigu eenaidneeku nokrattht; par welti, ar weenu dsikkal sohbi galla leen un puma fuhz affinis, kamehr lohpiasch bes spehka gar semmi friht.

Weenreis mehs bijam us jaktis, un tur kahds stahstija, lâ tam pee Missisippi uppes gahjis.

„Es Missisippi uppes mallâ nopirku semmes gabalu un pee paschas uppes dshwojamu buhdu usbuhweju, nesinnadams, ka uppe daschureis pahrsuhst,“ tâ muhsu jaktis-beedris stahstija. „Weenu nakt usmohstohs un mannu, ka uhdens jau libds paschai gultai. Sagrahbu ahtrumâ plinti un lehzu kehwei muggurâ. Nahburgs dshwoja kahdas peezas juhdses, tur gribbeju palhgu melleht. Tumfâ zelsch pasudda un us reis atraddohs atkal uhdeni — straume rahwa manni prohjam.“

„Las gau dands neko neloiteja, jo kehwe mahzeja brangi peldeht. Bet pehz kahda laika tai spehka peetruhka, un nu bij bailes flakt. Manniju ka tuweene bakkis pelb, tapehz laidu kehwi un grabhu pehz bakka; ar to tatschu faut fur pee mallas wajadseja tilt, fur warreja gaidiht, kamehr uhdens nofkrehjis. Kehwe peldeja us preefschu — liffahs, ka biju wiannai pa prahtram isdarrijis. Balkam us galla uskapis prohweja us wianna tablat eet, bet bij dikti glums; tapehz us galla noschdohs. Las atkal grimma dibbenâ; labbal bij us kohla widduzi sehdeht. Tâ publejotees redsu, ka wehl weens us bakka kahp. Tumsch bij, newarreju dands redseht, til manniju, ka meschawehrs bij. Weidscht no azzu spulgoschanas manniju, ka panteris, puma radde-neets, man par beedri tafijahs. Las man gauschi nepatikka, taisnibu falkoht tahds nahburgs nu pawissam ne. Atkappohs us ohtra galla baklam un iswilku nasi, to weenigu eerohzi, kas wehl bij, jo plinte aisgahje uhdeni. Tâ abbi kahdu stundu pel-

dejam, weens ohtru ar swehrobamahm azzim usluh-kodami. Panteram, liffahs, arri nebij labbi apfirdi, jo laiku no laika zits bakkis pee muhscha pee grubdabs un tad bij grubti noturretees, ka uhdeni ne-eekriht. Es panteri weenadi ween stihwi usflattiju, ta labbaka wihse, wianna spulgodamas azzis un wianna plehsigu dabhu sawalbiht.

„Peldedams gaidiju, kamehr kahda fallina rabditohs. Un re, ne tablu arri tahda glahbschanas weeta bij nomannama. Nu lehzu uhdeni un peldu turp; panteris lai pats luhfo, lâ glahbtees warr. Bet tilko es uhdeni eelehzu, tad arri dsirdeju, ka wehl kas noptunkschajahs. Las noyuttinams bestija, tas panteris, peldeja man palkat. Geshkumâ dohmaju, ka winsch man us flausta par jachtneeku gribb buht, grabhu nasi weenâ rohlâ un ar ohtu peldeju. Bet panteris schoreis us stridinu nedohmaja; winsch peldeht nebij labbi mahzijeas un lohti preezajahs, faufumu redsedams. Tâ mehs blakku weens ohtram peldejam un ne puschu plehsta wahrdu kohpâ nerunnajahm.“

„Sallinaî flaktat tizzis manniju, ka tas melnumis, fo par krumu turreja, nebij wis krumis, bet swehri, kas arri schê glahbinu atradduschi; bij kahds pahris breefschu, stirnu, weens melnais lahjis, dini pellesi wilki un, fo dohmajeet? mans draugs panteris ar mannu kehwi arr tur bija. Bes scheem wehl tur atraddahs weens fakkis un weens mehrfakkis. Kehwe flanni eefmeedjahs un nahza tuhlin flakt. Tas bij man gluschi pa prahtram, jo nu warreju atkal us glahbschanohs dohmaht.“

„Swehri wiffi, tâ plehseji, lâ rahmee, bij lohti isbihjuschees un nedrihffsteja weens ohtru aiskahrt; wianni til meerigi sawâ starpâ dshwoja lâ parahdise un grehku pluddu laikâ Noâsa schiristâ.“

„Bet mehs sinnam, ka swehri no scha laika plehsigi paliffuschi, un tas baitumeers warreja ahtri karrabreesmas pahrswehrstees, tapehz man gauschi patikka, ka pluddi drufzin krittâ, un es saweem beedreem warreju „ar Deemu“ fazzicht. Mans nahburgs kahdas diwas judses tablu, un par pahri stundahm warreju tur buht. Mans draugs negribbeja tizzeht, kahdus brijnumus es peedshwojis; tapehz nehmahm fatris plinti un gahjam turp.“

„Wiffu swehru wairs ne-atraddahm. Rihta faules spohschums bij panteram, wilkeem un lahtscham duhschu usprischinajis, un no stirnahm, falka un mehrfalka til spalwas ween bij atliffuschas.“

„Mans draugs gahja no weenas puffes, es no ohtras, un tâ mehs tohs atliffuschohs swehrus wiffus nogallejahm. Uhdas bij smukkas, kas muhsu puhlinu aismasfaja. Sawu plinti pehzat arri dubkôs atraddu. Bet dshwojamu ehku uppmallâ wairs ne-buhweju, jo ohtru reis warrbuht tâ ne-isdohtohs wis.“

Us preefschu, ja Deews liss dshwoht, apgabastim lassitajeem wehl kahdus stahstus par Amerikas dshwi.

Laure un Swilpis.

Laure. Kur tad nu biji, kad tā galwu no-
dubris pa eelu staiga?

Swilpis. Biju basniza, brahl.

L. Ko tad mahzitašs šchodeen us kanzeles
runnaja?

S. Runnaja par lahribahm.

L. Ja, ja; par lahribahm warr dauds ko run-
najt, wišs wairaf par tahm dubbult-lahribahm.

S. Wai tad nepeeteef ar weentahrtigahm lah-
ribahm? un kas tad tahs tahdas, tahs dubbult-
lahribas?

L. Par dubbult-lahribu fauzoht tahdu
lahribu, ko zilweks tā ceraddis, ka newarr gan-
drihs wairs ne atstajt, tā par pr. naudas-lah-
riha, lahrihu = spehleschana un wehl zittas tah-
das lahribas. — Tā weens sawu dubbultu nau-
das-lahribu aismaksaja ar septineem rubleem,
missina blekischus par seltu turredams un dahrgu
naudu par teem dohdams.

S. Us tahdu wihs tam dakteram arri buhs
bijuse dubbult-lahriba us lahrihu = spehleschanas,
par ko ne fenn daudsinaja.

L. Kas tas par dakteri bijis, un kas ar winnu
notizis?

S. To Lew teišchu. Bij weenreis Schaggare,
Leischs, baggats dakters. Spizzbulki to manni-
dami, gudro, tā warretu pee tahs naudas titt. Ne
ilgi, padohms drihs rohkā.

L. Rā to dakteri fauja?

S. Negribbu pee wahrda faukt; bet tohs kar-
mantšchikus fauja weenu par Raggaini ohtru par
Leelmanni. Raggainis bij dakteram labs draugs.

L. Wai Lew nemissejajs, tā tad farmantšchiks
dakteram warr par draugu buht?

S. Ahu, brahlit, tad Tu to wehl nesinni!
Spizzbuls dabbu fewim palſchu passi un saktahs,
ta effoht barons jeb zits lahds muischneeks. Nu
wisch eet us ballehm jeb zittas lahds beedribas;
tur sakt eepasihtees un zell draudsibu. Sinnams,
farmantšchiks irr smalti mahzihts, zittad winnam
ne-isdohtohs wis.

L. Nu prohtu gan; zaur tahdu draudsibu kar-
mantšchiks warr dabbut sinnajt, kursch baggats
un tā kurrām warr peekuht.

S. Nu nē! Tahda wihs arri Raggainam bij
padohms drihs pee rohkā; wisch labbi sinnaja,
ka dakters leels lahrihu spehletais, un spehleschana
bij tas makscheris, ar ko dakteri nokehra, — bet
wišs ar gudribu.

L. Wai tad Raggains tā draugs drihssteja ar
dakteri spehleht un tam naudu nowinneht?

S. To wisch nebuht nebarrija, bet padewa
saweem beedreem sinnu, jo zittad dakters to schel-
mibu buhtu nomannijis.

L. Rā tad Raggaina beedri to isbarrija?

S. Raggaina beedri aisreisoja us Schaggari
un us lahdu laifu gastusi us dšihwi nomettahs. Leel-
mans teizahs effoht baggats grahs, kas Leischs
gribboht muischas pirkt, tapehz ka taggad effoht
lehti dabbutamas. Nu wisch daschadas muischas
apfattiija, bet neweena nepatikka. Brauja us Schag-
gari atpakt un, ko dohma, kas ar spizzbulku
notikka?

L. Kas to warr sinnajt?

S. Leelmans palikka gaušchi flims.

L. Ak wehrte!

S. Sinnams, sinnams! Ta winnam ihsta
fohdiba par teem labbeem darbeem. Bet nu wai-
jadseja daktera. Padewa Raggaina draugam sinnu,
un tas arri tuhlin klat bij. Leelmans scheljahs,
ka galwa dikti fahpoht; wisch, Leelmans, dohma-
joht, ka buhschoht karsoni dabbutis.

L. Ta dikti grubta flimmiba, ar to warr
drihs mirt.

S. Teesa gan, kad Leelmans buhtu pateefi
flims bijis, bet wisch tik flims islikkajs, lai
warretu lahrihu = spehlmanni pee fewis dabbut.
Dakters teiza, ka ahdere jalaischoht.

L. Un Leelmans to lahwa?

S. Rā tad? Ko blehdis nezeesch, lai warr us
lehtu wihs kluht. pee naudas Pehz ahderes flim-
neekam palikka labak; dakters apschlijahs, rihta
attal atnahkt. — „Ak mihtais dakter lungs, nah-
zeet jel schodeen, mannu, ka Suhfu palihga drihs wai-
jadsehs,“ tā Leelmans luhdjahs. Dakters nahza un
aptaustiija pulshderi; wehl wiina ahtri un stipri
fitta. Tilko dakters aigahja, tad Leelmans tuhlin
to banti, ar ko rohku pee plezza apschjis, lai dših-
las peepampst, nonehna un bij attal weffels, tā
arweenu.

L. Ak tawu smalku gudribu! un zil pastah-
wigi wisch fahpes zeesch, lai tik pee naudas teef.

S. Pagahja lahds astonas deenas, un pa
wiffu scho laifu Raggains sawu draugu kohpa tik
mihligi tā patte diafonisse. Pa to starpu Rag-
gains rakstija us Kensbergu, lai Leelmannā brahl
nahkoht flimneeku apmelleht; atnahza un palikka ar
dakteri pasihstami. Ihsti meefigi brahl wiini gan
nehij, bet farmantšchiku palihgi; wiini dabbuta
trihš rubli par deenu, lai palihd dakteri peekrahpt.
Lai flimneekam nebuhtu garšch laiks, tapehz eefakta
wiffi trihs, Raggains un Leelmannā brahl, us
naudas spehleht. Spehletajeem duhscha teef karsta
un nauda eet rippu rippahm pa galdu schim un
tam ismaksajoht.

L. Wai tad dakteri us spehles ne-ajzinaja?
zittad jau blehscheem ne kas netiktu.

S. Pagaid, katram darbam saws laiks. Labs
meddeneeks eet lehnām, lai putnu ne-isbeede. —
„Mihlais dakter lungs, nenemmeet par taunu, kad
Jums ko luhdsu,“ tā Leelmans fazzija; „spehlejeet
druszim preešch mannim, tas man laifu pakawešs.

Sums tabds laimigs waigs, warrbuht preefsch mannis fo winnefeet." Dacters ar leelu steigfchanohs fehdahs pee kahrfschu galda, gribbedams tiklab fawam flimneefam, kà arri fawai dubbult-fabrihai isitlt. Dacters winneja un ismalfaja Leelmannam feschdesmit fudraba rubtus. "Preezajohs, kà Sums fo pa prahtam isdarriju" tà dacters walodu usnemdams teiza, "bet nesinn, wai kà Sufsu jeb manna laime." — "Nu tad spehlejeet paschi preefsch fewis, mihtais kungs; derru, kà Sums laima buhs," tà Leelmans dakteri usmuddinadams fazzija. Dacters winneja simts rubtus. "Nedseet, dakter kungs, kà Sufs tas laimigais," flimneeks teiza; "bet schowalkar deefgan; ja Sums patihf, tad rihtà warram atfal kahdu partiju spehleht, un ar Sufsu palihgu, dakter kungs, man isdohsees, brahteem labbi par biffesim doht, lai winneem ta dubbult-jeb trihsfahrtiga kahrifa us kahrfschu spehlefchanu teef isdsiht. Kad Sums tas isdohstohs, tad Sufs buhtu tas wifs labbakais dacters, kas kahrifu proht dseedinahf."

L. Luf, kahda winnam mihtsta mehle!

S. Un kahda falda walloda, dohmahf, kà meddus ap luhpahm smehehts.

L. Lai Deews pafarg, tahdòs naggòs buht.

S. Kas to klaufa. — Rihtà bij dacters atfal klahf, wairaf fawu kahrifu dsiht, ne kà Leelmanna brahtus dseedinahf. Slimneeks jau labbi bij atspirdsees, kà kahrfschu galdu bes kahdas flahdes preefsch weffelibas warreja pee gultas zelt. Sahka spehleht. Lai warretu dakteri labbat iskrabht, pafahwa tam kahdus rubtus winneht. Tahdu winniu, fo gribbedami paspehle, fauz karmantschifi par faldu kummo fu. Tà arri schoreis notifka. Kà til nauda us galda rahdijahs, tà daktera laime arri bij pagallam. Spehle heidsahs, un dacters, aston tuhftoschus rubtus pee Leelmanna atstahjis, warreja weeglat us mahjahm tift. Raggains arri tif pat dauds paspehleja, bet to winsch tapehz darrija, lai dacters reds, kà winnam (Raggainam) arri laimas naw. Pehz tam winsch fawu naudu dabuja atpakkaf. Leelmans dakteram puhliu baggatigi aismalfaja un tad dewahs wiffi spizzbukfi ahtri prohjam, jo zittad' polizeja warr buht wiffai laime gallu darritu.

L. Kad tewi juppis norautu, zil tee irr mannigi.

S. Mannigi un faprahtigi; dascham augstam kà arri semmam zittad' newarr peekluht, kà til pa teem kahribas zelleem, kad tee sinnami, tad wiffa gudriba eet bohja.

L. Tà irr gan; tahds zilwels, kas kahrifas mihto, teef waddahs kà lahjis ais fehdehm.

S. Wilpis. Dsihwo weffels! Seemas swehtkòs apmelle mann'.

L. Aure. Gan, gan. Ar Deewu!

Preefsch mahju buhschanas.

Kohfayums seemà. Memm balto rahzeni (spruttu), istaifi no fakes puffes schim augklam zauru widdu, bet atstahj mallas labbi beesas. Pehz tam peeber to tuhfschu rahzeni ar melnu dabrfasemmi un eesehj tur ihjazintes-puffes, bahrenites jeb arri zittas stihgu-puffes. To tà pilditu rahzeni pakarr ais schnohres. Rahzenam sahlf appalschà lafsti augt, kas us augfchu dohdahs; tahs eesehtahs puffes arri aug un isfkattahs ittin smuffi.

Kà warr farkano wihnu pasiht, wai riktigs irr. Gemehr; wihna kahdu gabbalinu baltas maifes un gaidi kahdu brihtiau, kamehr wihns labbi eewelkajs. Pehz tam leez maifes-gabbalinu kahdà tasse, fur flaidrs uhdens eefschà. Kad uhdens tuhlin paleef farkan-filgans, tad wihns naw riktigs; bet kad uhdens pehz kahdas peerenel jeb arri pnfstundas scho pehrwi dabbu, tad wihns buhs labs. Tas nahf zaur tam, kà wihnaohgu pehrwe uhdeni pamasa m isplehfschahs, fur zitta pehrwe to ahtri darra. Ja nu Tew scho rudden kahsas, tad jau warri tuhlin isprohweht.

Kà warr pasiht, wai dsels wai tehrauds. Usleij us tahs leetas, fo gribbi isprohweht, weenu pilleenu salpeter-flahbum (Salpetersäure) un gaidi kahdu minuti; tad nomasga salpeter-flahbumu ar uhdeni. Us tehrauda paleef pilleena weekà melns plekkis; us dselscha schis plekkis naw melns bet pelleki-balts.

Kà jadarra, lai maifi ilgi isturr. Maifi paleef dauds stipraki, kad no jauna ohsola misahm fahrnu taifa un tur maifu-drehbi eemehrz. 24 stundas maifeem schinnà fahrnà jamirkt, tad flaidrà uhdeni ja-isfkallo un jafchawe. Dhsola misu fahrms wellahs linnu jeb kannepeju schkeedrà tapat kà ahdà un farga winnu no trubdeschanas. Schinnà fahrnà eemehrzeti maifi isturr diwreis til ilgi kà zitti, kas tà naw sahftoti.

Kà bahrsdas nashus warr affus pataifihf. Pirz apteckè smalki famaltu blutsteini un famaifi to ar bohmelju, til beesu kà salwi; scho salwi smehe us silfnas un flihpe tad nasi — buhs us matta. Arri zittas greefchamas leetas warr kahdà wihse ittin affas flihpeht.

Atbildedams redaktehrs A. Leitan.

No Zensur atwehhts.

Rihgà, 20. Dezember 1868.